

ERALDATU

T

ELKAR BIZITZEKO

Unitate didaktikoa

HAUR HEZKUNTZA

Adin gomendatua

3-6 urte

Iraupena

40-50 minutuko saio bat (irakasleek eta monitoreek beren ikastetxeko edo lantokiko saioen iraupenera egokituko dute).

Helburuak

- 1 Hezkuntzarako eskubidea lantzea, gorroto-diskurtsoak arintzeko eta gatazkak moldatzeko gakoa baita.
- 2 Gorroto-diskurtsoetan diren errealitate batzuk ezagutzea, begirada global baten pean.
- 3 Kontzientzia kritikoak sortzea.
- 4 Sentsibilizazio- eta prebentzio-jarduera egitea.
- 5 Bakoitzaren eta taldearen ardura sustatzea.

Lantzen diren funtsezko gaitasunak

Haur Hezkuntzako gutxieneko irakaskuntzak eta haien antolamendua ezartzen dituen otsailaren 1eko 95/2022 Errege Dekretuan jasotakoak:

- Hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna.
- Gaitasun pertsonala, soziala eta ikasten ikasteko gaitasuna.
- Herritar gaitasuna.
- Ekintzailtzarako gaitasuna.
- Kontzientzia eta adierazpen kulturalerako gaitasuna

Testuingurua eta justifikazioa

Aurten, Hezkuntzaren aldeko Mundu Kanpainaren (CME) eta Hezkuntzaren aldeko Mundu Ekintzaren Astearren (SAME) bidez, hezkuntza formalean eta ez-formalean jarri nahi dugu arreta, **gorroto-diskurtsoak zerk eragiten dituen eta zer ondorio izan ditzaketen jakiteko**; era berean, indarkeriazko pentsamendu eta narrazioak deseraikitze, eta pentsamendu nahiz narrazio

prosozialak eta eraldatzaileak eraikitzeko; eta, azkenik, aniztasunean elkar bizitzeko behar diren trebetasunak garatzeko. Testuinguru horretan, **Herritartasun Globalerako Hezkuntza Eraldatzailea (ETCG)** gakoa da gorroto eragiten duten diskurtsoei aurre egiteko eta Garapen Jasangarrirako Helburu (GJH) hauek lortzea ahalbidetuko dituen gizarte baketsu, bidezko eta inklusiboetarantz aurrera jotzeko:

4. GJH Guztiontzako **kalitatezko hezkuntza inklusiboa nahiz bidezkoa** bermatzea eta etengabeko ikaskuntzarako aukerak bultzatzea.

10. GJH Herrialde bakoitzaren barneko eta herrialdeen arteko **desberdintasunak murriztea**.

16. GJH Gizarte **bidezko, baketsu eta inklusiboak sustatzea**.

Ikastetxeak, hezkuntza formala eta ez-formala funtsezko guneak dira gorroto-diskurtsoak eta gatazkak prebenitu, arindu eta ezabatzeko. Gune horietan, izan ere, irakasleek eta monitoreek funtsezko eginkizuna betetzen dute gizarte inklusiboak sustatzeko. Hasi baino lehen, garrantzitsua da gorroto-diskurtsoa zer den hobeki jakitea eta esan behar da gaur egun ez dagoela haren inguruko definizio adosturik.

Hezkuntzaren aldeko Mundu Kanpainaren bidez, gorroto-diskurtsoari buruzko definizio honekin egiten dugu bat: arrazakeriazko gorrotoa (kulturala, erlijiosoa eta/edo jatorriari buruzkoa), aporofobia eta matxismoa zabaldu, eragin eta justifikatzen duen adierazpen oro da, edota desgaitasunaren, osasun mentalaren eta sexu- nahiz genero-dibertsitatearen kontrakoa; edota intolerantziak eragindako beste gorroto modu batzuk izan daitezke, demokrazia, gizarte egonkortasuna, bakea eta kultur kohesioa/ dibertsitatea eta aniztasuna higatzen dutena (Komunikazio Komunitario, Alternatibo eta Parte-hartzailearen arloko Ikerketa Sarearen eta Nazio Batuen definizioan oinarritua).

Gure iritziz, Herritartasun Globalerako Hezkuntza Eraldatzailea gakoa da -tolerantziaren bidez eta desberdintasunak eta aniztasunak onartuz- gizarte inklusiboak sustatzeko eta eraikitzeko, aberasgarriak zaizkigulako eta, horri esker, gure gizarteak demokratikoagoak direlako eta pertsona guztientzako eskubide gehiago bermatzen dituztelako.

Espero dugu, lan honen ondorioz, gorroto-diskurtsoekiko jarreretan dauden ezberdintasunak

**EZBERDINTASUNAK
ETA ANIZTASUNAK
ABERASGARRIAK
ZAIZKIGU**

eta desadostasunak murriztea eta gune seguruak, bakezaleak eta inklusiboak sustatzea.

Ikasleekin lantzen joango zaren material guztietan behar diren tresnak topatuko dituzu gorroto hori eta haren inpaktuak atzeman, prebenitu eta konpontzeko, bai eta huraxe eragiten duten zergatiak buruzko argibidea ere. Hori guztia era dinamikoan garatua, hezkuntza-ziklora eta denboretara egokituta. Funtsezkoa iruditzen zaigu hezkuntzaren gune formaletatik eta ez-formaletatik bultzatutako gogoeta, haurrek gaiak duten hausnarketa, sentimendua eta iritzia jakiteko aukera ematen baitigu. Proposamen hau ezagutzera animatzen zaituztegu. Eragingarria izango zaizuelakoan gaude. Baditu dinamikak, jolasak, jarduerak eta zuen moldera egokituko dituzuen baliabideak, beti egin ohi duzuen bezala.

Hezkuntzaren aldeko Mundu Kanpainaren bidez, gorroto-diskurtsoak eraldatuko dituen hezkuntzaren alde egiten dugu, banakoei nahiz giza taldeei kalte handi-handia eragiten dieten diskurtsoak baitira; horretarako, begirada kritiko eta globala darabilgu, gorroto-diskurtsoak zerk eragiten dituen topatzeko eta zer ondorio dituzten erakusteko. Diskurtso horiek haustea jarraitu beharreko bidea iruditzen zaigu mundu bidezkoago, gizatiarrago eta jasangarriagoa eraikitzeko. Ematen dugun pauso bakoitza lagungarri zaigu huraxe lortzeko bidean.

OROITARAZI NAHI DIZUGU

baliabideak ez badatoz bat zure hezkuntza-etapakoekin edota bestelakoak interesatzen bazaizkizu, arazorik gabe landu ditzakezula, material arras moldakorrek baitira eta erraz egokitzen baitira.

Materialak: “El puente” film laburra; Super T-ren kapa; antifazak; abestiak; margoak eta apaingarriak; *photocall*.

Saioaren garapena

1. zatia: “El puente” film laburraren emanaldia eta gogoeta lana

Jarduera hau garatzeko, aurrerago adieraziko dugun bideoa argi eta ongi emateko edo ikusteko moduko toki bat aukeratuko dugu.

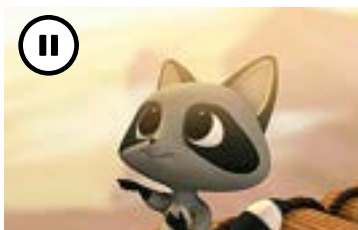
Film laburra emateko unea da (<https://tingtey.com/bridge-film/>, iraupena: 2.30 min.). Gomendagarria da lehenik zuk zeuk ikustea ikasleekin huraxe landu baino lehen, proiektzioan hainbat pausaldi egin behar direlako. Pausaldi horien bidez, ikasleek parte hartu eta bideoan zer gertatzen ari den kontatuko dute, gogoeta-galdera oso errazen bitartez lan eginez. Ondoren erakutsiko dizugu zer **pausaldi** egitea gomendatzen dizugun eta haietako bakoitzean zer galdera egin:

1. pausaldia 44. segunduan.

Altzeak eta hartzak zubian topatu dute elkar, eta arazoa da biak ez direla sartzen, ez direla

batera pasatzen. Zuen ustez, zer gertatuko da? Nola moldatuko dute gatazka? Zer egin dezakete, biak bestaldera igarotzeko? **Bideoa berrasiko dugu.**

2. pausaldia 52. segunduan.

Zer iruditzen zaizue hartzaren eta altzearen jarrera? Zuen ustez, zer nahi du mapatxeak?

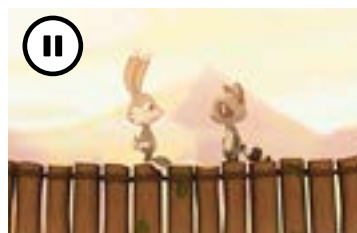
Zuen ustez, zer gertatuko da mapatxearekin? **Bideoa berrasiko dugu.**

3. pausaldia 1:15 minutuan.

Zer gertatuko da untxitxoarekin? Utziko al diote igarotzen zubiz bestaldera?

Bideoa berrasiko dugu.

4. pausaldia 1:58 minutuan.

Untxitxoa eta mapatxea talde lanean aritu dira zubia gurutzatzeko, baina orain erdian

daude; beraz, zuen ustez, zer egingo dute bestaldera igarotzeko? Nola moldatu dezakete arazoa? **Bideoa berrasi eta bukaeraraino ikusiko dugu.**

Azken gogoetarako galderak: Zuen ustez, zer bikotek konpondu du gatazka hobekien? Hartzak eta altzeak edo untxitxoak eta mapatxeak?

Behin film laburra bukatutakoan, baten batek atea joko du. Super T bihurtuko den pertsona da, hau da, kanpainako gure pertsonaia. Ekintza hori eszenara eramatera ausartuko den irakasle edo monitorea bat izango da. Jantzi 2. eranskinean utzi dizkizugun kapa eta antifaza, joko gehiago emateko. Super T-k egoera korapilatsuak, gorrotozkoak eta gatazkatsuak eraldatzeko super-boterea edukiko du hezkuntzaren bitartez.

Super-botere hori edukitzeko eta Super T bihurtzeko, ikasleek aski izango dute antifaz boteretsua jantzea (antifaza inprimatzeko eta ikasleei emateko, jo

1. eranskinera); horri buruz aurrerago mintzatzeko gara.

—“Kan-kan”

—Nor da?

—Super T da!

Pertsonaiak joko eman behar dio eszenari. Eskuetan ikasle adina antifaz ekarriko ditu (1. eranskina). Era berean, antzezpena egin ordez, Super T-ren txotxongilo inprimagarria erabiltzeko aukera duzue (3. eranskina), eta Super T-rekin zuzenean aritzeko eta hitz egiteko aukera ere bai.

Ondoren, Super T-ren aurkezpena duzu. Material lagungarria da irakurtzeko, ikasteko, antzezteko edo proiektatzeko, eta ikasleek ikusteko.

KAIKO! SUPER T NAIZ

**GOGO HANDIA
NUEN ZUEK
EZAGUTZEKO!**

Ba al dakizue nire izenak
SUPER-BOTEREA
dituela?

Izan ere, mundua aldatzeko eta hobetzeko **T**-a daukat, bidegabekeriak amaitze aldera, bakean bizi gaitzen. Lagunduko al didazue gatazkak konpontzen eta mundua eraldatzen?

Super antifaza emango dizuet, hori guztia lortzeko botereak dituelako!

Arestian esan dugun bezala, Super T-k antifaz bat emango dio ikasle bakoitzari, eta azalduko dugu hari esker dugula bideoan ikusi eta sortu diren gatazkak konpontzeko boterea. Une horretan, ikasleekin mintzatuko gara, honako galdera hauei zer irtenbide eta erantzun eskaintzen dituzten ikusteko:

- Bideo honetako zer elementu, keinu, hitz, soinu, ekintza eta begirada ez daude ongi?
- Zergatik ez daude ongi?
- Zeintzuk ez zaizkigu gustatu?
- Zeintzuek egin diezaiokeete kalte jasotzen dituenari?

Irakasleek lagundurik beti. Behar baduzu, irakasle eta monitoreentzako material lagungarria erabil dezakezu:

Detectómetro: Nola ezagutu eta atzeman gorroto-diskurtsoa edo diskurtso gatazkatsua? (4. eranskina)

Resolveitor: Gorrotoaren eta gatazkaren kontra ekiteko eta haiek konpontzeko pistak (5. eranskina).

Hezkuntzaren aldeko Mundu Kanpainan eranskinak prestatu ditugu gorroto-diskurtsoa eta gatazkak ezagutzen eta atzematzen laguntzeko, bai eta haiek prebenitzeko nahiz haien kontra jokatzeko tresnak emateko ere. 4. eta 5. eranskinak inprimatzeko aukera duzu, ikasgelan jar ditzazun (edota zuk egokitzen jotzen duzun lekuan) eta behar duzun bakoitzean erabil ditzazun.

Garrantzitsua da zure ikasle guztiei modu ulergarrian azaltzea antifaz horiek aukera ematen dutela ez soilik saio honetakoa bezalako egoerak aldatzeko, baizik eta arreta herritartasun globalean ere jartzeko, eta bidegabekeriaren eta desberdintasunen zergati eta ondorioez sentsibilizatzeko, betiere gaitasun kritiko eta eraldatzailea baliatuz, zertarako eta mundu bidezkoagoa eta jasangarriagoa lortzeko. Duintasunez, bakean eta zoriontsu bizitzeko moduko mundu bat. Kasu honetan, gorroto-diskurtsoak hartuko ditugu ardatz, **baina Super T-ren T-a beti izango duzu zurekin edozein bidegabekeriaren aurrean. #zureboTereak**

**ANTIFAZA
JANZTEKO
ORDUA DA!**

Behin antifaz boteretsua jantzirik, gogoeta egingo dugu zer ekintza eta zer hitz aldatuko genituzkeen.

- Zeinen ordeztu aldatuko genituzke? Zer lotuko genuke aldaketa horren bidez?
- Nola jokatu genuke gatazka konpontzeko? Eta zer egin gatazka gehiagorik ez sortzeko?
- Nola sentitzen da hitz horiek jasotzen dituenari?

2. zatia: Antifaza apaintzea

Orain, ikasleen irudimena eta sormena utziko ditugu hegan. Apaingarriak eta margoak utziko ditugu haien eskura beren antifazak diseinatu ditzaten eta nahi duten bakoitzean erabil ditzaten.

Irardokizuna: aukeran, jarri antifazei sokak, lokarriak edo gomak buruari eutsita gelditzeko eta erosoago erabiltzeko.

Aldi berean, ondoren duzuen bi kantuetako bat jarriko diegu apal. Aukeratu gehien gustatzen zaizuen edota egokien jotzen duzuen ikasleekin lantzeko. Zutik dantzatu eta abestuko dute antifazak jantzirik.

1. abestia: "A convivir" (2.18 min.)

<https://www.youtube.com/watch?v=HbSh4op7Kyl>

2. abestia: "La cumbia del buen trato" (2.39 min.)

<https://www.youtube.com/watch?v=ZJchHzLqcVs>

KONTUZ, OSO ERRAZ GOGORATZEN DIRA!

3. zatia: Photocall eta argazkia

Ikasleek, dagoeneko, behar duten guztia daukate Super T bihurtzeko. Beraz, Hezkuntzaren aldeko Mundu Ekintzaren Asteak zure ikastetxean koordinatu eta aurrez irakasleei eman diegun *Photocall*-a erabiliko dugu. Ondotik, aski da hau egitea:

- Antifaza jantziko duzu
- Aurpegia *photocall*ak duen zuloan kokatuko duzu
- Eta zain egongo zara flashak piztu arte

Irardokizuna: Argazkiak sare sozialetan partekatu ditzakezu **#zureboTereak** traolaren bidez eta etiketatzen ahal gaituzu, egiten ari garen lana ezagutu dadin eta irudiak ikus daitezen.

SUPER T

Behar dugun guztia daukagu mundua aldatzeko eta mundu bidezkoagoa, berdintasunezkoa eta baketsua egiteko, munduko pertsona guztiak errespetuz eta zoriontsu bizi daitezen. Orain, zu ahalduntzea eta zure esku dagoen guztia egitea bakarrik gelditzen da mundu hori lortzeko. Nola egin dezakezu? Ez ahaztu zure super-antifazak behar diren botereez hornitzen zaituela gatatzak eta gorroto-diskurtsoak amaitzeko.

ESKERRIK ASKO POSIBLE EGITEAGATIK!

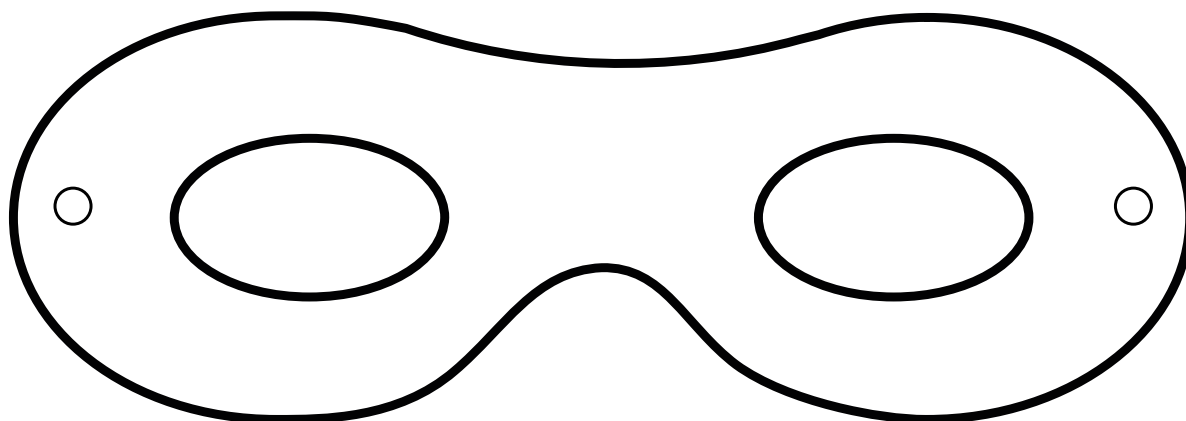
**“Bidaiarik luzeena urrats txiki batekin hasten da”
(Txinako esaera zaharra)**

1. ERANSKINA

Antifaza ikasleentzat

mozteko

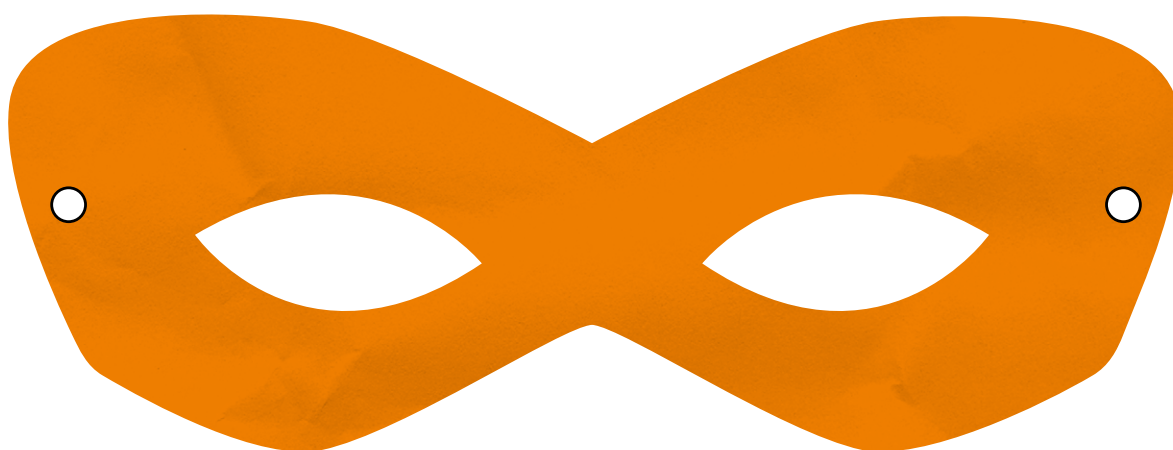

2. ERANSKINA

Antifaza irakasleentzat

mozteko

3. ERANSKINA

Super T txotxongiloa

mozteko

4. ERANSKINA

inprimatzeko

Detectómetro

Nola jakin eta atzeman gorroto- edo gatazka-diskurtsoa?

- ✓ Ez dio baliorik ematen pertsona edo gizarte talde bati
- ✓ Pertsona edo gizarte taldea objektu gisa tratatzen du
- ✓ Ez du errespetatzen pertsona edo gizarte taldea
- ✓ Irainak, kontzeptu negatiboak eta/edo gutxiespenak dauzka
- ✓ Iritzi negatiboa du
- ✓ Pertsonari edo taldeari min egitea edo gaizki sentiaraztea du xede
- ✓ Errepikakorra da
- ✓ Mespretxua eta diskriminazioa sustatzen ditu
- ✓ Eragin negatiboa du
- ✓ Indarkeria sortzen du
- ✓ Txantxak eta indarkeria justifikatzen ditu
- ✓ Zurrumurruetan edo gezurretan oinarritzen da
- ✓ Metaforen eta/edo ironien bidez eraikitzen da
- ✓ Segregazioa eta/edo polarizazioa bultzatzen du
- ✓ Ez da ebidentzietan oinarritzen
- ✓ Pertsona edo gizarte talde baten aurkako arbuioa sustatzen du
- ✓ Erraz biralizatzen da sare sozialetan
- ✓ ...

*Erantsi egokituzat jo eta behar dituzun esaldi guztiak eta sortu zeure **detéctometro**-a.

5. ERANSKINA

inprimatzeko

Resolveitor

Gorrotoaren/gatazkaren aurka ekiteko eta haiek konpontzeko pistak:

- ✓ Elkarrizketa erabiltzea
- ✓ Bizikidetzaren onak sustatzea
- ✓ Informazio orori balioa ematea
- ✓ Konfiantzazko norbaiti laguntza eskatzea edo arazoa jakinaraztea
- ✓ Zure ikastetxeko edo komunitateko erakundeetako protokolora jotzea
- ✓ Elkarrizketarako gune seguru eta intimoak sortzea
- ✓ Gaia gelan lantzea
- ✓ Huraxe sufritzen duen pertsonari edo taldeari ahotsa ematea
- ✓ Huraxe sortzen duen pertsonari edo taldeari ahotsa ematea
- ✓ Errealitatea ez ezkutzea
- ✓ Irakasleei gorroto-diskurtsoei buruzko prestakuntza ematea
- ✓ Ongia egiten duenaren erakargarritasuna azpimarratzea
- ✓ Ingurunera eta benetako arazoetara egokitzen diren egoerak lantzea
- ✓ Errespetuzko kultura ehuntzea
- ✓ Enpatiaz lan egitea. Galdetu nola sentitzen diren edo nola sentituko liratekeen antzeko egoera batean
- ✓ Kanpaina bat sortzea edo harekin bat egitea eta gorroto-diskurtsoen aurka mobilizatzea
- ✓ Politikoki ordezkatzeko zaituenari eskatzea legeak egin ditzala gorroto-diskurtsoen aurka
- ✓ Sarean gorroto-diskurtsoak ez zabaltzea
- ✓ Gorroto-diskurtso baten aurrean, kontrastatu eta informatu zaitez
- ✓ Zerbaitek deseroso sentiarazten zaituenean, errespetuz adierazi
- ✓...

*Gehitu zure ustez behar dituzun esaldi guztiak, eta sortu zeure **resolveitor-a**.

6. ERANSKINA

Baimena

GOGORATU: zuen ikastetxeko ikasleak agertzen diren irudiak, bideoak edo bestelako materialak argitaratu eta partekatzeko, ezinbestekoa da gurasoen/tutoreen edo legezko ordezkarien **baimen egokiak** izatea, Hezkuntzaren aldeko Mundu Kanpainak irudiak bere sare sozialen bidez eta kanpainari lotutako erakundeen kanalen bidez zabalduko direla jakin ahala.

Zuen ahotsak Hezkuntzaren aldeko Mundu Kanpainaren sare sozialetako kontuetatik (Facebook, Instagram, Twitter, Flickr, webgunea edo hedabideak) zabaldu eta altxatze aldera, helburu nagusia dela SAME zabaltzea eta 4. GJH betetzearen aldeko borroka egitea, honako hauetara animatzen zaituztegu:

Materialak eta argazkiak partekatzera zuen ikastetxeen eta hezkuntza-guneen webgunean eta/edo sare sozialetan, Espainiako CME etiketatuz (behean, CMEn kontuen zerrenda). Horrela, Espainiako CMEn zabalkunde handiagoa eman ahal izango digu, eta, horrela, herritar gehiagorengana iritsi.

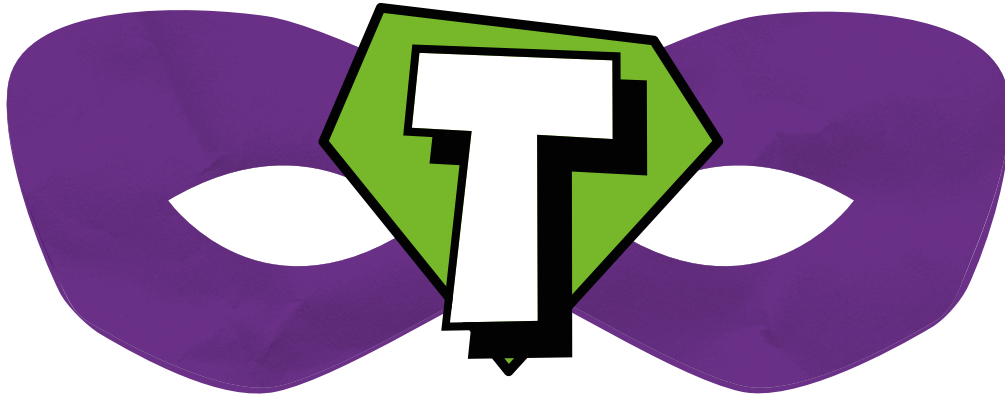
Espainiako CMekin ere partekatu dezakezue materiala **comunicacion@cme-espana.org** helbidera bidaliz. Postan oinarritzko informazioa sartzeko eskatzen dizuegu:

- Ikastetxearen/hezkuntza-gunearen izena:
- Parte-hartzaileak (Ikasmaila/Ikastaldea/Ikaskela):
- Data eta lekua (herria, udalerrria, autonomia erkidegoa):

Garrantzitsua, mesedez, sartu honako paragrafo hau:

“[ENTITATEA]-k, Hezkuntzaren aldeko Mundu Kanpainaren baitan egindako jardueretan parte hartzen duenez, irudiak tratatzeko baimena ematen du, eta Hezkuntzaren aldeko Mundu Kanpaina (CME) osatzen duten erakundeei ematen dizkie irudiak ustiatzeko eskubideak, posta honen bidez partekatzeko. Tratamenduaren helburua CME ezagutaraztea edo sustatzea da, bai eta parte-hartzaileen irudia, ahotsa eta materialak zabaltzea ere, CME osatzen duten erakundeen edozein komunikabide edo komunikazio-kanalen bidez. Datuak eskuratzeko, zuzentzeko, ezabatzeko, aurka egiteko edo bestelako eskubideak erabiltze aldera, jo dataprotection@educos.org helbide elektronikora, eta pribatutasun-politika kontsultatzeko, jo hona: <https://cme-espana.org/politica-de-privacidad/>. [ENTITATEA]-k bermatzen du badituela haurren eta nerabeen guraso/tutoreek eman beharreko baimenak haien datu pertsonalak eta irudiak tratatzeko eta CMEko kide diren erakundeei lagatzeko”.

Irakurri dut eta onartzen dut. Sinadura eta zigilua:

www.cme-espana.org

HEZKUNTZAREN
Aldeko Mundu-kanpainia